

Rhenen, 11 maart 2005

Geachte heer Schievink,

Naar aanleiding van ons telefoongesprek van afgelopen vrijdagavond heb ik even in de boeken van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg naar Haule gezocht. De gegevens over de klok van Haule blijken inderdaad in deze lijst voor te komen.

In 1939 zijn de meeste klokken in Nederland geïnventariseerd in opdracht van de directeur van het Rijksbureau voor de Monumentenzorg (in samenwerking met de Nederlandse Klokken- en Orgelraad). Al deze gegevens zijn door dhr H.J. van Nieuwenhoven geordend en verder uitgewerkt en uiteindelijk in 1996 in boekvorm uitgegeven door de Rijksdienst voor de Monumentenzorg in Zeist.

Over de klok in de Hervormde Kerk te Haule (gemeente Ooststellingwerf) staat het volgende vermeld:

De (vooroorlogse) klok was gegoten door A.H. van Bergen en Zoon (uit Heiligerlee) in het jaar 1830. Het gewicht was 355 kg en de (onder)doorsnede 86 cm.

De klok is uitgenomen op 31 maart 1943 en uiteindelijk afgevoerd naar Hamburg.

Op de klok stond de volgende tekst:

ONDER HET BESTUUR VAN I.A. WILLINGA GRIETMAN VAN OOSTSTELLINGWERF / EN TOMAS IANS VAN DER LEY. KLAAS SIOERTS HOFSTEE. EVERT MARTENS TENHOOR. KERKVOOGDEN TE HOULO A.H. VAN BERGEN EN ZOON ME FECERUNT ANNO 1830.

Opmerkingen (door R.M. Willemse):

- ◆ De letters waren dus allemaal in hoofdletters uitgevoerd.
- ◆ De letter J werd in die tijd vaak nog als I geschreven.
- ◆ Het valt op dat Haule als HOULO wordt aangeduid.
- ◆ ME FECERUNT is Latijn en betekent zo ongeveer: fundeerden mij (of:) hebben mij gefundeerd, dat kun je wat vrijer vertalen als: hebben mij gemaakt.

In de lijst van teruggebrachte klokken komt Haule niet voor, dus mogen we aannemen dat de klok van Haule versmolten is voor oorlogsdoeleinden.

Hopelijk ben ik u met deze informatie van dienst geweest.

Mocht u nog vragen hebben over deze gegevens, aarzel dan niet maar telefoneer met Rijk Willemse, De kleine Kampen 56, 3911 PK Rhenen.
0317-61.55.36

Met vriendelijke groeten,
Rijk Willemse, Rhenen.

- F R I E S L A N D -

SCHALKWIJK EPISCOPUS CURIOCENSIS / PETIT ET FRITSEN ME FUDERUNT T.P.JORNA PASTOR IN HARLNGEN.

II. Gt: Petit en Fritsen. Gj: 1880. Dm: 122 cm. Gw: 1200 kg.

Rn: 2-B-19. Ug: 11-3-1943. Vv: Hamburg.

Opschrift*: HENRICUS ANTONIUS LUNTER / ME IN HONOREM / B MICHAELIS ARCHANGELI PATRONI ECCLESIAE HUIJUS ET CIVITATIS / DONO DEDIT. / PETIT & FRITSEN ME FUDERUNT 1880. In de tekstband afbeeldingen van: 1. Crucifix; 2. H. Michaël met de draak.

HARTWERD. Gemeente Wonseradeel.

Klokhuis Hervormde Kerk.

Gt: Anoniem. Gj: 14de eeuw? Dm: 77,5 cm. Gw: 310 kg.

Rn: 2-M-35. Vv: Giethoorn.

Geen opschrift* of versiering.

HASKERDIJKEN. Gemeente Haskerland.

Hervormde Kerk.

Gt: G. van Wou en J. ter Steghe. Gj: 1528. Dm: 64 cm. Gw: 185 kg.

Rn: 2-C-68.P. Vv: Meppel.

Opschrift: ASSUMPTA EST MARIA IN CELUM GAUDENT ANGELI LAUDANTES BENEDICUNT DOMINUM GERHARDUS DE WOU IAN TERSTEGE ME FECIT 1528.

HASKERHORNE. Gemeente Haskerland.

Hervormde Kerk.

Gt: Gebr. van Bergen. Gj: 1880. Dm: 73 cm. Gw: 245 kg.

Rn: 2-B-21. Ug: 29-4-1943. Vv: Hamburg.

Opschrift*: GEGOTEN EN GEPLAATST IN 1880 KERKVOOGDEN: JHR.A.J.VEGELIN VAN CLAERBERGEN. J.W.CORNELIS. K.W.VAN DIJK. GEBR.VAN BERGEN ME FECERUNT.

HAULE. Gemeente Ooststellingwerf.

Hervormde Kerk.

Gt: A.H. van Bergen en Zoon. Gj: 1830. Dm: 86 cm. Gw: 355 kg.

Rn: 2-B-51. Ug: 31-3-1943. Vv: Hamburg.

Opschrift*: ONDER HET BESTUUR VAN I.A.WILLINGA GRIETMAN VAN OOSTSTELLINGWERF / EN TOMAS IANS VAN DER LEY. KLAAS SIOERTS HOFSTEE. EVERT MARTENS TENHOOR. KERKVOOGDEN TE HOULO A.H.VAN BERGEN EN ZOON ME FECERUNT ANNO 1830.

HAULERWIJK, (Boven). Gemeente Ooststellingwerf.

Hervormde Kerk.

Gt: Petit en Fritsen. Gj: geen. Dm: 62 cm. Gw: 120 kg.

Rn: 2-B-50. Ug: 31-3-1943. Vv: Hamburg.

Opschrift*: PETIT ET FRITSEN ME FUDERUNT.

HEEG. Gemeente Wymbritseradeel.

Gereformeerde Kerk.

Gt: Bochumer Verein. Gj: 1903. Dm: 91 cm. Gw: 485 kg.

Rn: 2-B-76. Vv: Blijft is van gietstaal.

Opschrift*: GEG.V.BOCHUMER VEREIN BOCHUM 1903. / IK BEN GESCHONKEN DOOR: / G.P.HOEKSTRA EN R.P.VAN DIJK. / OP HUN 55 JARIG HUWELIJKSFEEST. / HEEG, 13. MEI 1903.

HEEG. Gemeente Wymbritseradeel.

Hervormde Kerk.

I. Gt: J., F. en T. Simon. Gj: 1615. Dm: 102 cm. Gw: 655 kg.

Rn: 2-C-200 / 2-M-126. Vv: Giethoorn.

Opschrift*: JOHAN MARTENS GRAVIUS TAKE TIAMMIS ENDE POPK SIIN WIIF 25 GG CONTRIBVERMT / TRIIN HARMENS 28 GG 1615 IOANNES & FRANCISCVS & THOMAS SYMONII FUTIES NOS FECERONT.